

VÖRÅ KOMMUN

**Handlingsplan mot mobbning,
trakasserier och våld i
småbarnspedagogik och förskola**

Godkänd av SVBN 20.3.2024

Innehåll

Handlingsplan mot mobbning, våld och trakasserier	1
Mål	2
Vad är mobbning?	2
Mobbningsförebyggande arbete	3
Hur upptäcks mobbning?	4
Hur hanteras mobbning?	4
Utvärdering	5
Dokumentation vid ingripande vid mobbning	6

Handlingsplan mot mobbning, våld och trakasserier

Lagen om grundläggande utbildning (628/1998, 29§) förutsätter att skolorna utarbetar en plan för att förebygga mobbning och ingripa i mobbningsituationer. Förskoleundervisningen omfattas av lagen om grundläggande utbildning och därför bör det också finnas en plan i daghemmet om förskoleundervisning bedrivs där.

Lagen om småbarnspedagogik (540/2018, 10§) sägs att verksamhetsmiljön ska vara utvecklande, hälsosam och främja lärande samt att barnen ska skyddas från våld, mobbning och trakasserier. Inom småbarnspedagogiken tillämpas den kommunala planen för småbarnspedagogik och inom förskoleundervisningen den kommunala förskoleundervisningens läroplan.

Värdegrunden för småbarnspedagogik där barn ska få känna sig jämlika och utgångspunkten är att alla barn ska ha en fullvärdig utveckling. Varje barn behandlas jämställt och personligheten ska respekteras. Barnen ges en trygg miljö där de kan leka och fungera mångsidigt. Inom småbarnspedagogiken ska man förebygga mobbning och ingripa vid mobbning.

Enheterna har tydliga regler och gränser för barnen och nolltolerans mot mobbning råder. Alla bemöter varandra respektfullt, personalen lyssnar till föräldrarna och barnen. Barnen ska känna sig välkomna till enheten. Barnen och föräldrarna ska kunna lita på personalen och känna att miljön är trygg. Ärlighet och öppenhet i samspel med personalen har en stor betydelse. Personalen har tystnadsplikt.

Mål

Målet med handlingsplanen mot mobbning, våld och trakasserier är att alla barnen inom kommunens dagvård och förskolor får en trygg och lugn atmosfär i sin vardag. Genom att skapa konsensus inom kommunens småbarnspedagogik och förskoleverksamhet om hur man arbetar förebyggande mot mobbning och hur man ingriper vid mobbning minskar också mobbningsfallen.

Vad är mobbning?

Mobbning är när ett barn upprepade gånger blir utsatt för negativa handlingar från ett eller flera barn. Mobbing kan göra att barn känner sig underlägset, utsatt, mindervärdigt och utfrys.

"Att säga elakt en gång i stundens hetta är inte mobbning.

Att säga elakt en gång med flit är elakt, men det är inte mobbning.

Att säga elakt många gånger med flit

- det är mobbning."

Mobbning kan ske

- Verbalt:
  - Barnen säger fula ord eller elaka saker, retas, sprider rykten, viskar o.s.v.
- Fysiskt:
  - Barnen biter, drar i håret, river, slår, sparkar, spottar, grimaserar, visar med kroppsspråket o.s.v.
- Psykiskt:
  - Barnen härmar, nedvärderar, utesluter någon ur leken o.s.v.

Mobbningen kan också vara både direkt och indirekt. Indirekt mobbning är att man isolerar en person, ignorerar, suckar, pratar bakom ryggen med mera, medan vid den

direkta mobbningen riktas ofta genast mot personen i fråga. Speciellt indirekt mobbning kan vara svårt för barnet att beskriva, men det är lika mycket mobbning som direkt mobbning. Den direkta mobbningen sker.

Enstaka handlingar är inte mobbning men kan leda till att barnet känner sig hotat. Det är viktigt att personalen tar det på allvar. Upprepade handlingar kräver dokumentation.

Mobbningsförebyggande arbete

De vuxna bör vara lyhörda, observanta och alla i personalen är involverade i det mobbningsförebyggande arbetet. Ingen mobbning tolereras. Det finns trivselregler som berör alla på enheterna, både barn och vuxna.

Personalen

- skapar en trygg miljö där alla känner sig sedda och hörda genom att dra upp gemensamma riktlinjer i team-avtalet.
- ingriper i ett tidigt skede i barns gräl och konflikter.
- ges möjlighet till fortbildning.
- arbetar kontinuerligt för ett hälsosamt arbetsklimat bland vuxna där man bemöter varandra med respekt genom att dra upp gemensamma riktlinjer i team-avtalet.
- Informerar nyanställda om handlingsplanen.

Tillsammans med barnen

- Barnens självkänsla stärks genom positiv psykologi
- Materialen Stegen, Jag & Vi, Kompisväskan, Kompisböcker med mera använt för socialt och emotionellt lärande via bilder och diskussioner.
- Sagor med teman om vänskap och utanförskap.
- Diskussioner utgående från sagorna.
- Temaveckor om hänsyn och kamratskap, till exempel: Hur är en bra vän?
- Indelning i små grupper för att stärka vänskapsbanden och upptäcka nya vänner.
- Kontaktskapande lekar för att lära känna varandra på ett djupare plan.
- Barn- och kompismassage samt beröringslekar, för att barnen ska lära sig att

våga ge och ta emot beröring på ett vänligt sätt.

Tillsammans med föräldrarna

- Föräldrarna informeras på första föräldramötet om trivselreglerna på enheterna och om handlingsplanen mot mobbning, våld och trakasserier.
- Ett förtroendefullt och öppet samarbete med föräldrar betonas för att lättare kunna diskutera eventuella svårigheter i ett tidigt skede.

Hur upptäcks mobbning?

- Personalen är observant och lyhörd.
- Regelbundna samtal om vänskap och mobbning i barngrupperna hålls.
- Personalen dokumenterar eventuella incidenter för att kunna se mönster.
- Vi skapar tillit och uppmuntrar barnen att våga berätta om någonting händer.
- Med hjälp av trivselenkäter som görs höst och vår får vi reda på om mobbning förekommer i barngruppen.

Hur hanteras mobbning?

- I verksamheten för vi diskussioner om hur vi bemöter varandra.
- Konflikter löses genom att diskutera med alla inblandade barn enskilt.
- Alla i personalen informeras om vad som har hänt och det berörda arbetsteamet tar ansvar för att åtgärder vidtas.
- Mobbningssituationer diskuteras med berörda vårdnadshavare och dokumenteras därefter. I ett senare skede genomförs uppföljningssamtal med alla inblandade. Observation och dokumentation av situationen fortsätter. Läraren eller socionomen i gruppen ansvarar för dokumentation, uppföljning och föräldrakontakt.
- Vi satsar på att stärka självkänslan såväl hos mobbningsoffret som hos mobbaren.
- Vid behov kontaktas specialläraren, barn- eller familjerådgivningen.
- Samtliga vuxna i gruppen ansvarar för att ingripa vid mobbningssituationer. Läraren eller socionomen i gruppen ansvarar för att kontakta hemmen vid behov.
- Dokumentation på blankett. Läraren eller socionomen informerar daghemsföreståndaren om mobbningsfall i samband med dokumentationen.
- Dokumentationen arkiveras på enheterna bakom låsta dörrar.

Utvärdering

Handlingsplanen utvärderas och uppdateras varje höst. Senaste uppdatering 27.2.2024.

Dokumentation vid ingripande vid mobbning

Barnets namn: _____

Datum: ____/____-____

Dokumentationen uppgörs av: _____

Vad har hänt? Orsak:

Åtgärd:

Närvarande vid diskussionen:

Uppföljning:

Dokumentet arkiveras på enheten